

Erektilní dysfunkce

O co se jedná?

Erektilní dysfunkce, také zvaná impotence, znamená neschopnost dosáhnout nebo udržet erekci, která je dostatečně silná nebo trvá dostatečně dlouho k dosažení uspokojivého sexuálního styku. Problém s erekcí se týká skoro všech mužů minimálně jednou nebo i vícekrát během života. Tato porucha má i velký psychologický dopad na pacienta. Nicméně je porucha erekce skoro vždy léčitelná. Je projevem fyzického a/nebo psychického problému. Nejedná o „přirozený“ důsledek stárnutí ani problém „v hlavě“. Většina mužů, kteří se rozhodnout tento problém řešit, z léčby profitují.

Fyziologie

K dosažení uspokojivé erekce je potřeba souhry různých tkání lidského těla: mozku, krevních cév, nervů a hormonů. Sexuální vzrušení vzniká na podkladě různých stimulů. Mozek a nervy vedoucí do pánevní oblasti vysílají signály, které vedou k erekci.

Důležité je také krevní zásobení penisu. Erektilní tkáň a krevní cévy zásobující penis se otvírají a umožňují zvýšený přítok krve do penisu. Dochází k městnání krve v penisu a jeho ztvrdnutí, vše pod kontrolou chemických signálů. Dle úrovně stimulace pak chemické signály rozhodují, zda je penis v klidném stavu nebo v erekci.

Příčiny

Ve většině případů je erektilní dysfunkce příznakem nebo důsledkem změny zdravotního stavu nebo jiného fyzického problému. Níže jsou uvedeny běžné příčiny spojené s erektilní dysfunkcí:

Onemocnění srdečně-cévního systému: onemocnění srdce, vysoký krevní tlak, vysoká hladina cholesterolu v krvi, kouření

Neurologické onemocnění: cévní mozková příhoda, roztroušená skleróza, Parkinsonova choroba, poranění míchy

Chronické onemocnění: cukrovka, onemocnění jater, onemocnění ledvin

Hormonální obtíže: nízká hladina testosteronu, onemocnění hypofýzy nebo štítné žlázy, ztráta nebo zakrnění varlete

Poranění pánve a pohlavních orgánů: operace prostaty, operace konečníku, Peyronieho choroba, priapismus (přetrvávající erekce), ozařování pánve

Léky: léčba vysokého krevního tlaku betablokátory, léky blokující tvorbu testosteronu, antipsychotika, antidepresiva, rekreační drogy

Psychologická příčina: deprese, stres, úzkostlivé stavy

Diagnostika a léčba

Zvládnutí erektilní poruchy vyžaduje diagnózu a léčbu.

Diagnóza zahrnuje informace o sexuálním životě pacienta, užívané léky v minulosti i současnosti, psychosociální anamnézu, fyzikální vyšetření a laboratorní odběry.

Na diagnostiku navazuje léčba, kde máme na výběr z několika možností. Minimálně invazivní terapie nabízí léky v tabletách, léky aplikované přímo do penisu, ale také použití podtlakových erektorů. Mezi invazivní léčbu se řadí implantace penilních protéz a operace cév zásobujících penis. Komplikace operací zahrnují komplikace penilních protéz, abnormality v cévním zásobení penisu, anatomie penisu a důsledky abnormálně přetrvávající erekce.

Psychologická terapie vedená kvalifikovaným psychologem je důležitým doplňkem v léčbě erektilní poruchy. Nepříznivý účinek na erekci můžou mít například problémy v partnerském vztahu aj.

Možnosti terapie	Výhody	Nevýhody
Poradenství, psychologická terapie	neinvazivní (bez operace, léků) bere v potaz psychologický stav může mít přínos bez ohledu na příčinu erektilní poruchy	nelze odhadnout časová náročnost terapie může být finančně zatěžující úspěch terapie se různí a odvíjí se od spolupráce pacientů (a partnerů)
Léky (včetně Viagry)	bez operace, nebolestivé nová generace léků může mít lepší výsledky užívání v porovnání se starší generací léků	variabilní účinnost – léčba nemusí vždy fungovat „na požádání“ možné nežádoucí účinky: bolest hlavy, začervenání v tváři, špatné trávení může být finančně zatěžující
Aplikace léků do močové trubice	minimálně invazivní střední účinnost pravděpodobnost fungování „na požádání“	vyžadují cvik k dokonalé aplikaci možné nežádoucí účinky: bolest penisu a poranění močové trubice
Hormonální terapie (náplasti a injekce)	minimálně invazivní můžou zvyšovat libido	dávají se pouze u pacientů s nedostatkem testosteronu můžou zhoršovat onemocnění prostaty může být finančně zatěžující
Podtlakové erektory	relativně bezpečné vytvářejí vysoce úspěšný stav podobný erekci	vyžadují cvik k dokonalému použití mohou být nepohodlné možné nežádoucí účinky: modřiny v místě uložení
Injekce aplikované do penisu	velmi efektivní, napodobuje přirozenou erekci méně nepohodlné než podtlakové erektory funguje dle potřeby erekce trvá 1 – 2 hodiny	vyžadují cvik k dokonalé aplikaci injekcí a návštěvu u specialisty k určení ideálního množství aplikované dávky maximální použití 2x týdně možné nežádoucí účinky: přetrvávající erekce, jizvení může být finančně zatěžující
Penilní protéza (semirigidní – polotuhé a nafukovací)	efektivní fungování obecně jednoduchá obsluha, fungují dle potřeby	invazivní drahé potřeba zvážit komplikace a rizika operace

Operace cév penisu	úprava možných cévních lézí jako je poranění, trhlina nebo díra může zachovat přirozenou erekci	invazivní drahé potřeba zvážit komplikace a rizika operace
--------------------	---	--

Erektální dysfunkce jako důsledek radikální prostatektomie

Jednou ze známých komplikací radikální prostatektomie pro lokalizovaný zhoubný nádor prostaty je porucha erekce. V moderní éře lze s použitím nervů šetřící techniky zachovat u pacientů schopnost erekce.